

BIULETYN BIBLIJNY (8)

ZAWARTOŚĆ: I. Wykaz referatów wygłoszonych na dwunastu konferencjach naukowych „Interpretacja Pisma Świętego” (2007-2018); II. Reorganizacja struktury Instytutu Nauk Biblijnych na Wydziale Teologicznym UKSW w Warszawie*.

I. WYKAZ REFERATÓW

WYGŁOSZONYCH NA DWUNASTU KONFERENCJACH NAUKOWYCH „INTEPRETACJA PISMA ŚWIĘTEGO” W KOŚCIELE (2007-2018)

W 2007 r. Instytut Nauk Biblijnych Wydziału Teologicznego UKSW zapoczątkował tradycję dorocznych konferencji naukowych opatrzonych wspólnym tytułem „Interpretacja Pisma Świętego w Kościele”. Zaplanowane i zorganizowane przez Katedrę Egzegezy Starego Testamentu zostały poświęcone księgom pierwszej części Biblii chrześcijańskiej, których wybór skoordynowano z tematyką wykładów prowadzonych na Wydziale Teologicznym UKSW przez ks. prof. Waldemara Chrostowskiego. Studenci nauk biblijnych oraz – szerzej – teologii otrzymali możliwość poszerzenia i uzupełnienia wiedzy otrzymywanej na wykładach, a także pełniejszego włączenia się w dyskusję prowadzoną przez prelegentów. Jest to również bardzo dobra sposobność do spotykania i poznawania biblistów z różnych ośrodków akademickich i seminariów duchownych, a tym samym zapoznania się ze stanem współczesnej biblistyki polskiej, reprezentowanej przede wszystkim przez biblistów katolickich, a także protestanckich i prawosławnych.

Dwanaście konferencji zaobfitowało cennymi wystąpieniami, które – po niezbędnych poprawkach i uzupełnieniach – zostały opublikowane na łamach kwartalnika teologów polskich „Collectanea Theologica”, w każdym czwartym corocznym numerze. Niniejszy wykaz ukazuje wkład

* Redaktorem Biuletynu biblijnego jest Barbara Strzałkowska, Warszawa.

poszczególnych biblistów, wyszczególnionych w kolejności alfabetycznej ich nazwisk, wraz z podaniem tytułów kolejnych wystąpień. Jest pomyślany jako syntetyczna próba ukazania dotychczasowego dorobku oraz zachęta do kontynuowania tej potrzebnej i owocnej inicjatywy.

Ks. dr hab. Bartosz A d a m c z e w s k i, prof. UKSW

1. *Koniec teorii źródeł? Genealogie Rdz 4,17 – 5,32 i ich przepracowanie w Nowym Testamencie* (2013).
2. *Uniwersalistyczna perspektywa Księgi Jozuego w Starym i Nowym Testamencie* (2014).
3. *Księga Amosa i listy Pawłowe w Dziejach Apostolskich* (2015).
4. *Intertekstualna funkcja cytatu z Księgi Ozeasza w Mateuszowej Ewangelii Dzieciństwa* (2016).

Ks. prof. dr hab. Krzysztof B a r d s k i, UKSW

1. *Wybrane motywy literackie Księgi Ezechiela w biblijnej symbolice wczesnego chrześcijaństwa* (2007).
2. *Duchowa interpretacja Pieśni nad pieśniami w tradycji żydowskiej i chrześcijańskiej* (2008).
3. *Księga Tobiasza w interpretacji chrześcijańskiej* (2009).
4. *Chrystologiczna interpretacja Księgi Jozuego* (2014).
5. *Księga Amosa w interpretacji patrystycznej* (2015).
6. *Chrystologiczna interpretacja Księgi Ozeasza w starożytności i średniowieczu* (2016).
7. *Troska Chrystusa o grzeszny Kościół w „Komentarzu do Księgi Sofoniasza” św. Hieronima* (2017).

Ks. dr Marek B e d n a r s k i, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elckiej

1. *Motywy Pięcioksięgu w Księdze Ozeasza* (2016).

Dr hab. Piotr B r i k s, Uniwersytet Szczeciński

1. *„Zakochani bogowie Asyrii” – poemat o Nabu i Tazmetu* (2008).

Ks. prof. dr hab. Waldemar C h r o s t o w s k i, UKSW

1. *Wizja ożywienia wyschniętych kości (Ez 37,1-14) jako świadectwo asyryjskiej diaspory Izraelitów* (2007).

2. *Pieśń nad pieśniami we współczesnym polskim piśmiennictwie biblijnym* (2008).
3. *Księga Tobiasza w kanonie Starego Testamentu* (2009).
4. *Księga Kapłańska w judaizmie rabinicznym* (2010).
5. *Księga Nahuma w kontekście asyryjskiej diaspory Izraelitów* (2011).
6. *Dlaczego w 520 r. przed Chr. nie odbudowano jeszcze domu Bożego w Jerozolimie?* (2012).
7. *„Historia początków” (Rdz 1–11) w interpretacji żydowskiej* (2013).
8. *Miejsce Księgi Jozuego w kanonie biblijnym* (2014).
9. *Tło historyczne i społeczne nauczania proroka Amosa* (2015).
10. *Chronologia działalności proroka Ozeasza* (2016).
11. *Kontekst historyczny, społeczny i religijny nauczania proroka Sofoniasza* (2017).
12. *Patriarchowie Izraela – postacie historyczne, legendarne czy eponimiczne?* (2018).

Ks. prof. Augustinus Giunto, Papieski Instytut Biblijny w Rzymie

1. *Word-lay and theology in Gen 15,1-6* (2018).

Ks. dr hab. Dariusz Iwański, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

1. *W poszukiwaniu „straconego” oblubieńca* (2008).
2. *Motywy „Angelus Interpres” w Księdze Tobiasza* (2009).

Ks. prof. dr hab. Dariusz Kotwicki, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

1. *Księga Ezechiela w Ewangelii według św. Jana na przykładzie obrazu Dobrego Pasterza (J 10) oraz „strumieni wody życia” (J 7,37-39)* (2007).
2. *Księga Kapłańska w Nowym Testamencie* (2010).
3. *Księga Nahuma w Nowym Testamencie* (2011).
4. *Aluzje z Księgi Sofoniasza w Nowym Testamencie* (2017).

Ks. dr Krzysztof Piotr Kowalik, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

1. *Geograficzno-teologiczne aspekty opisu Ziemi Obiecanej w Księdze Jozuego* (2014).

Ks. prof. dr hab. Janusz Kręciło, UKSW

1. „Miłość – płomień Jahwe” (Pnp 8,5-7). *Potęga miłości jako klucz interpretacyjny do Pieśni nad pieśniami* (2008).

Ks. dr Adam Kubiś, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

1. „Miłości pragnę, nie krwawej ofiary”. *Relektura Oz 6,6 w Ewangelii według św. Mateusza* (2016).

Dr hab. Anna Kusińska, prof. UKSW

1. *Targum do Księgi Ezechiela* (2007).
2. *Pieśń nad pieśniami w interpretacji feministycznej* (2008).
3. *Księga Kapłańska w literaturze targumicznej* (2010).
4. *Księga Nahuma w tradycji targumicznej* (2011).
5. *Aramejska wersja Księgi Aggeusza* (2012).
6. *Księga Rodzaju I–II w palestyńskich targumach* (2013).
7. *Księga Jozuego w tradycji targumicznej* (2014).
8. *Aramejska wersja Księgi Amosa w Targumie Jonatana* (2015).
9. *Aramejska wersja Księgi Ozeasa* (2016).
10. *Wersja aramejska Księgi Sofoniasza* (2017).
11. *Błogosławieństwo Jakuba w targumach* (2018).

Ks. prof. dr hab. Janusz Lemanski, Uniwersytet Szczeciński

1. *Genealogie Rdz I–II* (2013).
2. *Abraham versus Jakub* (2018).

O. dr hab. Waldemar Linka, UKSW

1. *Księga Ezechiela w Apokalipsie według św. Jana* (2007).
2. *Pieśń nad pieśniami w Apokalipsie? Aluzja literacka lub zbieżność wyrazowa w badaniach intertekstualnych* (2008).
3. *Małżeństwo Tobiasza i Sary w Księdze Tobiasza. Przyczynek do historii instytucji małżeństwa* (2009).

Ks. prof. dr hab. Artur Malina, Uniwersytet Śląski

1. *Dlaczego List do Hebrajczyków przypomina o pragnieniach patriarchów?* (2018).

Ks. dr hab. Mirosław Mejzner, UKSW

1. *Patrystyczna egzegeza „odzienia ze skór” (Rdz 3,21)* (2013).

O. dr hab. Mieczysław Celestyn Paczkowski, UMK

1. „Chwała przyszłej świątyni” (Hieronim ze Strydonu, *In Aggaeum II,1-10*) (2012).
2. *Interpretacja angelologiczna Rdz 6,1-4 w patrystyce przednicejskiej* (2013).

Ks. prof. dr hab. Marek Parchem, UKSW

1. *Księga Ezechiela w Qumran* (2007).
2. *Księga Kapłańska w Qumran* (2010).
3. „Peszer do Księgi Nahuma” (4Q169) z Qumran – aluzje do wydarzeń historycznych z I w. przed Chr. (2011).
4. *Znaczenie i funkcje świątyni w Księdze Aggeusza* (2012).
5. *Interpretacja Rdz 1–11 w literaturze Drugiej Świątyni na przykładzie „Księgi Jubileuszów” i „Księgi starożytności biblijnych” Pseudo-Filona* (2013).
6. *Jozue w Qumran – zwoje biblijne (4Q47-48, XJozue), tekst parabiblijny (4Q123), wzmianki o osobie Jozuego (CD 5,4; 1Q22 1,11; 4Q 175 21) oraz apokryficzny cykl Jozuego, tj. Apokryf Jozuego (4Q378-379, 4Q522, 5Q9, Mas11)* (2014).
7. *Księga Amosa w Qumran* (2015).
8. *Księga Ozeasza w Qumran: rękopisy biblijne (4Q78-79, 4Q82), cytaty w zwojach niebiblijnych (CD, 4Q163, 4Q177, 4Q434) i „Peszer do Księgi Ozeasza” (4Q166-167)* (2016).
9. *Księga Sofoniasza w Qumran* (2017).
10. *Księga Rodzaju 12–50 w Qumran* (2018).

Ks. prof. dr hab. Wojciech Pikoń, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

1. „Nawróćcie się do Pana” (Oz 14,3). *Nawrócenie jako istota relacji Boga z człowiekiem* (2016).

Ks. dr hab. Andrzej Piwoń, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

1. *Abraham w Pochwale Ojców (Syr 44,19-21)* (2018).

Ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek, UKSW

1. *Orędzie Księgi Ezechiela* (2007).

Dr hab. Jakub Sławiak, Chrześcijańska Akademia Teologiczna

1. *Krytyka kultu w księdze „proroka sprawiedliwości społecznej” (Amosa) (2015).*

Ks. dr hab. Sławomir Stasiak, prof. Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu

1. *Obce narody w Księdze Sofoniasza (So 2,4-15) (2017).*

Ks. dr Jacek Stefanski, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Kaliskiej

1. *Średniowieczna egzegeza karaimska na przykładzie wybranych zagadnień z komentarza Jefeta Ben Eliego do Księgi Ozeasza (2016).*

Dr hab. Barbara Strzałkowska, UKSW

1. *Księga Kapłańska w Septuagincie (2010).*
2. *Księga Nahuma i Księga Jonasza – debata wewnątrz zbioru Dwunastu Proroków? (2011).*
3. *Księga Aggeusza w Septuagincie (2012).*
4. *Księga Jozuego w Septuagincie (2014).*
5. *Księga Ozeasza w Septuagincie (2016).*

Ks. dr hab. Grzegorz Szamocki, Uniwersytet Gdański

1. *Obraz Boga w Księdze Jozuego (2014).*

Ks. dr Mariusz Szmajdzinski

1. *„Pan jest Bogiem zazdrosnym i mściwym...” (Na 1,2). Obraz Boga w Księdze Nahuma (2011).*
2. *„Syn i jego ojciec chodzą do tej samej dziewczyny...” Próby nowej interpretacji Am 2,7b (2015).*

Ks. prof. dr hab. Antoni Tronina, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

1. *Księga Kapłańska – geneza i treść (2010).*

Ks. dr hab. Tomasz Tułodziecki, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

1. *Tło historyczne epoki proroka Aggeusza: polityka – administracja – demografia (2012).*
2. *Prorok Amos – herold Bożej kary i dnia Jahwe (Am 4,4-13) (2015).*

Dr Anna W a j d a, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II

1. *Metafory zwierzęce w błogosławieństwie Jakuba (Rdz 49,1-28) (2018).*

Ks. dr Wojciech W ę g r z y n i a k, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II

1. *Między pozorem a prawdą – ekonomia w Księdze Amosa (2015).*
2. *Problemy tekstualne, egzegetyczne i translatorskie So 3,18 (2017).*

Dr hab. Kalina W o j c i e c h o w s k a, Chrześcijańska Akademia Teologiczna

1. *Nowa świątynia u progu nowej ery. Sposoby obecności Księgi Aggeusza w Nowym Testamencie (2012).*

Prof. dr hab. Michał W o j c i e c h o w s k i, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

1. *Księga Tobita jako świadectwo o diasporze izraelskiej w Asyrii (2009).*

Ks. dr Arnold Z a w a d z k i, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

1. *Motyw Dnia Pańskiego w Księdze Sofoniasza na tle mesjańskiej radości w So 3,14-17 (2017)*

ks. Waldemar Chrostowski, Warszawa

II. REORGANIZACJA STRUKTURY INSTYTUTU NAUK BIBLIJNYCH NA WYDZIALE TEOLOGICZNYM UKSW W WARSZAWIE

19 listopada 2018 r. Rada Wydziału Teologicznego UKSW, na podstawie par. 39 ust. 2 pkt. 5 lit. a oraz par. 50 ust. 1 Statutu UKSW, podjęła uchwałę w sprawie struktury tegoż Wydziału. Zmiany dotyczą wszystkich Instytutów, które w liczbie pięciu istnieją na Wydziale. Są to: Instytut Nauk Biblijnych, Instytut Teologii Systematycznej, Instytut Teologii Praktycznej,

Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa oraz Instytut Dialogu Religii i Kultury.

W dotychczasowej strukturze Instytutu Nauk Biblijnych istniało siedem jednostek:

1. Katedra Egzegezy Starego Testamentu
2. Katedra Egzegezy Nowego Testamentu
3. Katedra Filologii Biblijnej
4. Katedra Historii Biblijnej
5. Katedra Hermeneutyki Biblijnej
6. Katedra Teologii Biblijnej
7. Katedra Literatury Międzytestamentalnej.

Na podstawie uchwały dokonano przekształceń:

1. Katedra Hermeneutyki Biblijnej oraz Katedra Teologii Biblijnej zostały połączone w Katedrę Hermeneutyki i Teologii Biblijnej;

2. Katedra Filologii Biblijnej, Katedra Historii Biblijnej oraz Katedra Literatury Międzytestamentalnej zostały połączone w Katedrę Filologii, Historii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej.

Aktualna struktura Instytutu Nauk Biblijnych UKSW obejmuje cztery jednostki:

1. Katedra Egzegezy Starego Testamentu
2. Katedra Egzegezy Nowego Testamentu
3. Katedra Hermeneutyki i Teologii Biblijnej
4. Katedra Filologii, Historii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej.

Powyższe zmiany zostały wcześniej przedyskutowane i przyjęte w gronie pracowników INB podczas spotkania, które pod kierunkiem ks. prof. Janusza Kręcidła, od 2016 r. dyrektora Instytutu, odbyło się 25 października 2018 r.

Co się tyczy czwartej Katedry, wydaje się jednak, że bardziej poprawna byłaby nazwa: Katedra Filologii Biblijnej, Historii i Literatury Międzytestamentalnej.

Zmiany w strukturze całego Wydziału Teologicznego zostały w dużym stopniu wymuszone przez dynamicznie zmieniającą się sytuację środowiska akademickiego. Z jednej strony maleje liczba studentów teologii, a więc także biblistyki, niezbędne wydają się więc oszczędności i ograniczenia kadrowe, a z drugiej trwają intensywne przygotowania do wdrożenia gruntownej reformy szkolnictwa wyższego.

ks. Waldemar Chrostowski, Warszawa